

ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับรอง
สถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญา
สาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์
พ.ศ. ๒๕๕๗

เพื่อให้มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับรองสถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามมาตรา ๑๒ (๒) (ข) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ (๓) มาตรา ๒๔ (๔) (ด) และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย โดยความเห็นชอบของสภานายกพิเศษ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับรองสถาบันที่จัดการศึกษาระดับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐหรือของเอกชนที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตามกฎหมาย

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือคณะอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

หมวด ๑

สถาบัน

ส่วน ๑

คุณสมบัติของสถาบัน

ข้อ ๔ สถาบันจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) สถาบันที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตามกฎหมาย

(๒) สถาบันต้องมีการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และมีบรรยากาศทางวิชาการในลักษณะสังคมนักวิชาการ เพื่อเสริมสร้างคุณสมบัติใฝ่รู้ให้แก่นักศึกษา

(๓) สถาบันต้องมีความพร้อมในการจัดการศึกษา หรือมีแผนดำเนินงานที่มีความชัดเจนและเป็นไปได้ เพื่อแสดงความพร้อมดังกล่าวก่อนเริ่มการศึกษาของแต่ละชั้นปีอย่างน้อย ๑ ปีการศึกษา และสถาบันต้องมีแผนดำเนินการระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี ให้ชัดเจน ได้แก่ แผนเตรียมอาจารย์ แผนจัดหาบุคลากรสนับสนุน แผนพัฒนาหลักสูตรและสื่อการศึกษา แผนพัฒนาอาคารสถานที่และแผนจัดหาวัสดุทัศนูปกรณ์ แผนพัฒนางานวิจัย แผนความร่วมมือกับสถาบันพี่เลี้ยง แผนความร่วมมือกับโรงพยาบาลสมทบ เป็นต้น

(๔) สถาบันต้องมีปณิธานมุ่งผลิตบัณฑิตแพทย์แผนไทยหรือบัณฑิตแพทย์แผนไทยประยุกต์ที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการและระบบบริการสุขภาพของประเทศ

ข้อ ๕ ในช่วงก่อนขอเปิดหลักสูตรและระยะเริ่มต้น คณะผู้บริหารจะต้องศึกษาดูงานการจัดการศึกษาจากสถาบันอื่นที่ได้เปิดดำเนินการหลักสูตรการแพทย์แผนไทยหรือหลักสูตรการแพทย์แผนไทยประยุกต์บัณฑิตมาแล้ว เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนและพัฒนาอาจารย์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล รวมทั้งปัญหาอุปสรรค ตลอดจนแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ เพื่อให้การเปิดสอนตามหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๒

การบริหารงาน

ข้อ ๖ สถาบันจะต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบอย่างน้อยเทียบเท่าระดับภาควิชาในมหาวิทยาลัย ในการบริหารจัดการให้การดำเนินการตามหลักสูตร

ข้อ ๗ คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ หรือหัวหน้าภาควิชาที่ผลิตบัณฑิตสาขาการแพทย์แผนไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และคณะผู้บริหาร ต้องมีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และศักยภาพเหมาะสมที่จะดำเนินการก่อตั้ง และบริหารจัดการให้การดำเนินการตามหลักสูตรเป็นไปได้อย่างต่อเนื่อง คณะผู้บริหารต้องมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมพอที่จะกำกับดูแลและประสานงานกับผู้รับผิดชอบการสอนรายวิชาต่าง ๆ ทุกกลุ่มวิชา รวมทั้งการสอนในโรงพยาบาลหรือคลินิกเครือข่าย

ข้อ ๘ สถาบันต้องมีโครงสร้างองค์กรและบุคลากรที่มีคุณสมบัติและจำนวนเหมาะสม มีระบบบริหารงานที่ชัดเจนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาให้บรรลุตามปณิธาน มีหน่วยงานที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินการจัดการศึกษา เช่น หน่วยงานที่ทำหน้าที่พัฒนาอาจารย์ทางด้านการเรียนการสอน งานทะเบียนและประมวลผล งานกิจการนักศึกษา งานประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

สถาบันต้องมีอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิ จำนวน และภาระงานสอนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

สถาบันต้องดำเนินการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ความรู้พื้นฐานทางด้านการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และมีการพัฒนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

ข้อ ๙ สถาบันต้องแสดงให้เห็นว่ามีแหล่งงบประมาณชัดเจนและเพียงพอสำหรับการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการพัฒนาอาจารย์ด้วย

ข้อ ๑๐ ในระยะเริ่มต้น สถาบันควรทำความตกลงกับสถาบันที่ผ่านการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทยแล้ว ให้ช่วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา ช่วยเหลือ หรือเป็นสถาบันพี่เลี้ยง

ส่วนที่ ๓

การจัดการเรียนการสอน

ข้อ ๑๑ สถาบันต้องจัดทำหลักสูตรให้มีปรัชญา และวัตถุประสงค์การศึกษาของหลักสูตรที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งมีโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาสาระตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๒ สถาบันต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การศึกษาของหลักสูตร ใช้รูปแบบการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติและการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในสถานการณ์จริงซึ่งมีการกำกับดูแลจากอาจารย์ผู้สอนอย่างเหมาะสม และให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตลอดหลักสูตร

ข้อ ๑๓ สถาบันต้องจัดทำรายละเอียดของรายวิชาที่ชัดเจนทุกรายวิชาของหลักสูตรและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามรูปแบบการจัดทำเอกสารที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ข้อ ๑๔ สถาบันต้องดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ โดยใช้กลยุทธ์การประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ข้อ ๑๕ สถาบันต้องจัดทำระเบียบและข้อบังคับว่าด้วยการจัดการศึกษา การประเมินผล และการตัดสินผลไว้ให้ชัดเจน และประกาศให้อาจารย์และนักศึกษาทราบทั่วกัน ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ส่วนที่ ๔

อาคาร สถานที่ศึกษาและอุปกรณ์การศึกษา

ข้อ ๑๖ สถาบันต้องมีห้องเรียน สื่ออุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่ใช้ในการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรที่เพียงพอ รวมทั้งจัดให้มีหนังสือที่ใช้ในการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร และระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

ข้อ ๑๗ สถาบันต้องมีโรงพยาบาลหรือคลินิกที่ให้การตรวจรักษาด้วยศาสตร์การแพทย์แผนไทย ซึ่งมีจำนวนผู้มารับบริการในแต่ละประเภทเพียงพอต่อการศึกษาและฝึกเวชปฏิบัติการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ครอบคลุมทั้ง ๔ กลุ่มวิชา คือ เวชกรรมแผนไทย เภสัชกรรมแผนไทย หัตถเวชกรรมแผนไทย และผดุงครรภ์

สถาบันต้องมีหน่วยผลิตยาจากสมุนไพรซึ่งมีการผลิตยาหลายรูปแบบ ทั้งยาตำรับและยาเดี่ยว

ในกรณีที่สถาบันไม่สามารถจัดการเรียนการสอนกลุ่มวิชาใด หรือรายวิชาใด หรือกำลังดำเนินการให้มีทรัพยากรตามวรรค ๑ และ ๒ ให้เพียงพอหรือเป็นของสถาบันเอง ต้องขอให้หน่วยงานอื่นที่มีทรัพยากรดังกล่าวช่วยเหลือ ให้สถาบันทำข้อตกลงที่ชัดเจนและลงนามโดยผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ตามข้อตกลงดังกล่าวสถาบันจะต้องสามารถเข้าไปร่วมดูแลการจัดการศึกษาได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ ในกรณีนี้ต้องจัดให้มีอาจารย์ผู้ควบคุมดูแลการศึกษาและหรือการฝึกเวชปฏิบัติอย่างชัดเจน และได้อัตราส่วนจำนวนอาจารย์ต่อนักศึกษาตามที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๕

นักศึกษา

ข้อ ๑๘ สถาบันต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกนักศึกษาที่ชัดเจน มีความโปร่งใส และยุติธรรม

ข้อ ๑๙ สถาบันต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์ของผู้สมัครสอบคัดเลือกของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์

สถาบันอาจเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับหรือระเบียบของสถาบัน

ข้อ ๒๐ สถาบันต้องกำหนดจำนวนนักศึกษาที่จะรับได้ในแต่ละปีการศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๒๑ สถาบันต้องจัดให้มีหน่วยงานหรือระบบรับผิดชอบดูแล สนับสนุน และพัฒนา นักศึกษาทั้งในหลักสูตรและเสริมหลักสูตร โดยจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ นักศึกษาทุกคน เพื่อติดตาม ความก้าวหน้าของการศึกษา ให้ความช่วยเหลือและป้องกันแก้ไขปัญหาการศึกษาและปัญหาอื่น และช่วยส่งเสริม เจตคติอันดีงามให้แก่ นักศึกษา

ส่วนที่ ๖

การประกันคุณภาพ

ข้อ ๒๒ สถาบันต้องมีระบบประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้อง กับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

หมวด ๒

การขอรับรองสถาบัน

ข้อ ๒๓ สถาบันที่มีคุณสมบัติตามหมวด ๑ สามารถยื่นขอการรับรองสถาบัน โดยยื่นคำขอต่อ เลขาธิการพร้อมเอกสารหลักฐานตามที่คณะอนุกรรมการกำหนด

เมื่อเลขาธิการได้รับคำขอแล้ว จะต้องส่งต่อไปให้คณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการพิจารณา ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่คณะอนุกรรมการได้รับคำขอ และอาจจะขยายเวลาการพิจารณา ได้ไม่เกินสองครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน แล้วจึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการต่อไป

เมื่อคณะกรรมการมีมติให้การรับรองสถาบันและสถาบันได้ชำระค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียม การตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และค่าธรรมเนียมการออกใบรับรองหลักสูตรแล้ว จึงจะถือว่าสถาบันนั้น ได้รับการรับรอง และให้เลขาธิการแจ้งให้สถาบันทราบ

หมวด ๓

หน้าที่และความรับผิดชอบของสถาบันที่ได้รับการรับรอง

ข้อ ๒๔ เมื่อสถาบันได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทยว่ามีความพร้อมในการจัด การศึกษาสาขาการแพทย์แผนไทยหรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบหลักสูตรแล้ว จึงเปิดการเรียนการสอนได้ และสถาบันมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินการ ตามเกณฑ์การรับรองโดยเคร่งครัด

ข้อ ๒๕ สถาบันต้องจัดส่งรายงานประจำปีการศึกษา ตามที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาหรือกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ให้สภาการแพทย์แผนไทย ได้พิจารณารับทราบหรือให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

ข้อ ๒๖ คณะอนุกรรมการอาจกำหนดระยะเวลาสำหรับการติดตามหรือการตรวจเยี่ยมสถาบันแต่ละแห่งเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยสถาบันเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมการดำเนินการประเมินเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา ตามแนวทางที่คณะอนุกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๒๗ สถาบันที่ได้รับการรับรองแล้วต้องต่ออายุการรับรองทุก ๆ ห้าปี โดยยื่นแบบคำขอต่อสภาการแพทย์แผนไทยตามหมวด ๒ โดยอนุโลม

การยื่นคำขอต่ออายุการรับรองให้ยื่นก่อนวันสิ้นสุดการรับรองไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้สถาบันดำเนินการจัดการศึกษาต่อไปได้ จนกว่าคณะกรรมการจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อคณะกรรมการมีมติให้ต่ออายุการรับรองสถาบัน และสถาบันได้ชำระค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบรับรองหลักสูตรแล้ว จึงจะถือว่าสถาบันนั้นได้รับการต่ออายุการรับรอง และให้เลขาธิการแจ้งให้สถาบันทราบ

หมวด ๔

การเปลี่ยนแปลงข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันที่ได้รับการรับรองแล้ว

ข้อ ๒๘ หากสถาบันมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลซึ่งยื่นไว้ในการขอการรับรองสถาบันรวมทั้งโครงสร้างหลักสูตร รายวิชาในหลักสูตร จำนวนนักศึกษาที่จะรับในแต่ละปีการศึกษา สถาบันต้องยื่นคำขอรับรองการเปลี่ยนแปลงต่อเลขาธิการก่อนเปิดภาคการศึกษา

เมื่อเลขาธิการได้รับคำขอแล้ว จะต้องส่งต่อไปกับคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการต่อไปโดยไม่ชักช้า

เมื่อคณะกรรมการมีมติรับรองการเปลี่ยนแปลงข้อมูลของสถาบัน และสถาบันได้ชำระค่าธรรมเนียมการรับรองการเปลี่ยนแปลงแล้ว จึงจะถือว่าสถาบันนั้นได้รับการรับรองการเปลี่ยนแปลง และให้เลขาธิการแจ้งให้สถาบันทราบโดยเร็ว

หมวด ๕

การเพิกถอนการรับรองสถาบัน

ข้อ ๒๙ สถาบันที่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ หรือพบว่าสถาบันการศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามเกณฑ์ที่กำหนด ให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจสั่งให้สถาบันดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง หากสถาบันไม่ดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด คณะอนุกรรมการอาจเสนอต่อคณะกรรมการให้เพิกถอนการรับรองสถาบันนั้น

สถาบันที่ถูกเพิกถอนการรับรองตามวรรคแรก สามารถอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อคณะกรรมการ
ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพิกถอน
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๐ สถาบันที่ได้รับการรับรองจากสภาการแพทย์แผนไทยในวันก่อนที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ
ให้ถือว่าเป็นสถาบันที่ได้รับการรับรองตามข้อบังคับนี้และให้มีอายุการรับรองห้าปีนับจากวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

ณรงค์ สหเมธาพัฒน์

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นายกสภาการแพทย์แผนไทย